

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indledning

Efter grundlovens § 10 bestemmes statens ydelse til kongen (regenten) for den pågældendes regeringstid ved lov.

I overensstemmelse hermed blev lov nr. 136 af 26. april 1972 om dronning Margrethe den Andens civilliste vedtaget som følge af tronskiftet den 14. januar 1972. Loven indeholder bl.a. bestemmelser om statens ydelse til Dronningen, herunder regulering af ydelsen, og om, hvilke slotte m.v. der overlades til Dronningens brug.

I loven er grundbeløbet for statsydelsen fastsat til 8.026.000 kr. om året, jf. § 1, stk. 1. Efter stk. 2 gælder, at der, når der sker generel ændring af tjenestemandslønninger, foretages tilsvarende regulering af grundbeløbet. Endvidere forhøjes eller nedsættes statsydelsen efter stk. 3 med 3 % for hver fulde 3 points udsving i reguleringspristallet ud over 100.

Rammerne for de beløb, der hvert år afsættes til statsydelsen og årpenge til medlemmer af kongehuset, fremgår af Finansloven (§§ 1 og 2).

Udover de i loven foreskrevne reguleringer er der siden civillistelovens vedtagelse tilbage i 1972 ved forskellige lejligheder gennemført andre reguleringer af det beløb, der fremgår af loven. Det er f.eks. sket i forbindelse med indførelse af brugerbetaling, der har omfattet Kongehuset, og i forbindelse med merudgifter for Kongehuset til betaling af pensioner og afgifter; herunder arbejdsmarkedspensionsbidrag, Arbejdsgivernes Elevrefusion og arbejdsskadeforsikringspræmie.

De omhandlede reguleringer har således særligt haft til formål at yde kompensation for merudgifter, der siden lovens vedtagelse er påført Kongehuset. Der har endvidere måtte tages højde for andre ændringer i lovens forudsætninger, herunder afskaffelsen af reguleringspristallet i 1990. Denne administrative praksis har gennem årene tilsigtet at opretholde, efter løn og prisreguleringer, hvad der kan betegnes som grundbeløbets realværdi.

Det må herefter konstateres, at den praksis med hensyn til reguleringen af statsydelsen, der har udviklet sig siden civillistelovens vedtagelse, væsentligt afviger fra, hvad der fremgår af loven. Hertil kommer, at dele af Amalienborg og Fredensborg Slot efter loven har været stillet til rådighed for dronning Ingrid og derfor nu – i overensstemmelse med lovens nærmere regler herom – er overgået til civillisten. Civillisten skal herefter afholde de fornødne udgifter til indvendig vedligeholdelse af de pågældende dele af slottene.

På den baggrund finder regeringen det rigtigst, at der foretages en ajourføring af lovens bestemmelse om statsydelsens grundbeløb og om beløbets fremtidige regulering. Samtidig foreslås en række andre moderniseringer af lovgivningen, jf. nærmere nedenfor.

* * *

1. Det foreslås således, at statsydelsens grundbeløb fastsættes til 51.100.000 kr. om året. Dette beløb svarer til det, som i dag ydes til Dronningen, idet der dog er taget højde for den ændring af reglerne om pension til høftjenestemænd, som samtidig foreslås, jf. nedenfor, og for de ovenfor omtalte merudgifter til civillistens vedligeholdelse af dele af Amalienborg og Fredensborg Slot.

Samtidig foreslås en ny og forenklet reguleringsordning, således at statsydelsen fremover reguleres i takt med udviklingen i Danmarks Statistiks kvartalsvise lønindeks for statsansatte.

Tilsvarende foreslås ændringer af lov om årpenge for kronprins Frederik, lov om årpenge til prins Joachim og lov om årpenge for medlemmer af det kongelige hus i overensstemmelse med de for civillisteloven foreslåede ændringer i grundbeløb, regulering og momsrefusion. Hermed bliver reguleringsmekanismen den samme for såvel statsydelse som årpenge, hvilket også indebærer en administrativ forenkling. Lovene om årpenge for hhv. kronprins Frederik og medlemmer af det kongelige hus indeholder begge regulering i medfør af det afskaffede reguleringspristal, mens lov om årpenge til prins Joachim anvender net-